

Η δική μας "Ζώνη," που μας αγνοεί!

Όταν τα τύμπανα της αντεκδίκησης για το τρομοκρατικό χτύπημα στις ΗΠΑ ηχούν πάνω από το κεφάλι του πλανήτη, εμείς φωνάζουμε ότι η βία γεννά βία.

Όταν αθώοι σκοτώνονται από τυφλά χτυπήματα αυτόκλητων τιμωρών, εμείς φωνάζουμε ότι ο ανθρωπίνος πόνος για τον άδικο χαμό δεν έχει πατρίδα, χρώμα και θρησκεία.

Οι καιροί είναι "γκαστρωμένοι" ας ευχηθούμε να γεννήσουν τη σύνεση και τη λογική.

Στα δικά μας τώρα .....

Τα δωρεάν θερινά Σχολεία της ΠΕΕΚΠΕ λειτούργησαν με μεγάλη επιτυχία Αίτημα πολλών να συνεχιστούν και του χρόνου και σε άλλα ΚΠΕ.(διαβάστε σχετικές επιστολές στην ύλη που δημοσιεύουμε).

Η ΠΕΕΚΠΕ έγινε αποδέκτης διαμαρτυριών από μέλη μας εκπ/κούς ,που πιστεύουν ότι αδικήθηκαν με την Υπ. Απόφαση περί αποσπάσεων εκπ/κών στα ΚΠΕ.Η περίπτωση αφορά και τα μέλη του Παρ/τός Αττικής Π. Μάναλη και Δ. Καλαϊτζίδη και τις αποσπάσεις στο ΚΠΕ Δραπετσώνας.

Στις σελίδες μας θα βρείτε την επιστολή που εστάλη από το ΔΣ της ΠΕΕΚΠΕ προς τον Υπουργό με εκτιμήσεις και προτάσεις για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Η επιτυχημένη κατάβαση του Βουραϊκού "γέννησε" την απαίτηση των μελών μας για "Βάλια Κάλντα" Εμπρός λοιπόν 19-20-21 Οκτωβρίου.

Ένα αφιέρωμα στα Κυκλαδονήσια για να μας θυμίζει το μικρό καλοκαιράκι και την υπέροχη δουλειά στην ΠΕ των συναδέλφων εκεί.

Ημερίδες, συναντήσεις εργασίας βιβλιοπαρουσιάσεις...

Καλή ανάγνωση

Νίκος Στεφανόπουλος

Σύμφωνα με την Φ121/720/Γ1/657/11-7-01αποφασίστηκε η πιλοτική εφαρμογή «ευέλικτης ζώνης διαθεματικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων» για τα Δημοτικά και «ζώνης καινοτόμων δράσεων» για τα Γυμνάσια.

Όσοι εκπαιδευτικοί της Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης δραστηριοποιούνται στα αυτόνομα και αυτοτελή εκπαιδευτικά προγράμματα -Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικά- γνωρίζουν πολύ καλά πως η δημιουργία μιας ελεύθερης ζώνης μέσα στο σχολικό πρόγραμμα αποτελούσε πάγιο αίτημα.

Για όσους το έχουν παραβλέψει θα πρέπει να υπενθυμίσουμε πως τα αυτόνομα και αυτοτελή εκπαιδευτικά προγράμματα -Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, Πολιτιστικά έχουν θεσμοθετηθεί ως «σχολικές δραστηριότητες» με την Γ2/4867/92, ενώ εφαρμόζονται στα σχολεία μας «άτυπα» από το 1980.

Κατά τη διάρκεια αυτής της εικοσαετίας έχει συγκροτηθεί μια σημαντική εμπειρία τόσο για τους εκπαιδευτικούς -πολλοί από τους οποίους έχουν αφιερώσει χρόνια ενασχόλησης στις εκπαιδευτικές αυτές καινοτομίες- όσο και για τις σχολικές μονάδες -πολλές από τις οποίες έχουν να επιδείξουν εξαιρετική δουλειά.

Θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε πως οι «σχολικές δραστηριότητες» και οι εκπαιδευτικοί που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο τους -μέλη των παιδαγωγικών ομάδων των σχολείων, μέλη των Π.Ο. των ΚΠΕ., Υπεύθυνοι ΙΛΕ, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών στις Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης έχουν διαμορφώσει μέσα στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι τις βάσεις της διαθεματικής εκπαιδευτικής προσέγγισης και της δημιουργικής εκπαιδευτικής δράσης.

Είναι έτσι εύλογη η απορία που δημιούργησε η απόφαση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου καθώς σύμφωνα με αυτή η «ζώνη» που προτείνει, αγνοεί τη σοβαρή υποδομή σε εμπειρία και γνώσεις που έχουν αποκτηθεί με κόπους και αγάπη για τόσα πολλά χρόνια.

Μήπως πρόκειται για κάποια «άλλη» εκπαιδευτική καινοτομία, που δε γνωρίζουμε, ή κάποια «άλλη» διαθεματική ή δημιουργική δραστηριότητα που μας διαφεύγει.

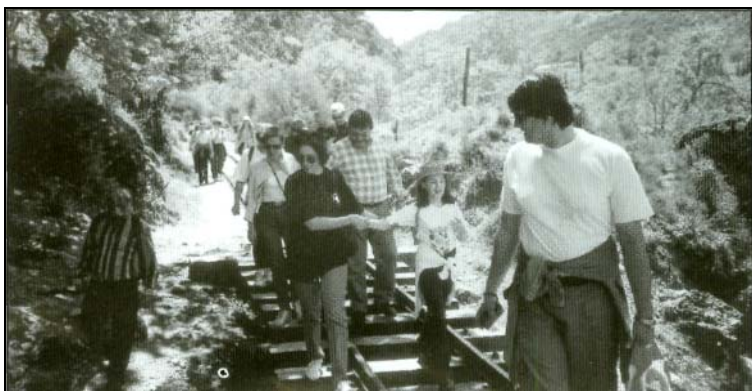
Αν είναι πράγματι έτσι τότε θα επιθυμούσαμε να μάθουμε τι έχει ακριβώς «κατά νου» το Ι Παιδ. Ινστιτούτο, με ποιο ανθρώπινο δυναμικό, με ποιο παιδαγωγικό υλικό, με ποια επιμόρφωση και σε ποια σχολεία θα υλοποιήσα πιλοτικά τη «ζώνη». Αποτελούμε ενεργό μέρος της εκπαιδευτικής κοινότητας και κάθε αλλαγή που συντελείται στην εκπαίδευση μας αφορά και μας ενδιαφέρει.

Οι σκέψεις αυτές δεν υπονοούν πως η "ελεύθερη ζώνη" ανήκα σε πρόσωπα, λένε όμως ευθέως πως η "ελεύθερη ζώνη" ανήκα στον παιδαγωγικό προβληματισμό που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο των πολιτιστικών δραστηριοτήτων του σχολείου από γενέσεως του και στον παιδαγωγικό προβληματισμό που συγκροτήθηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας και Πολιτιστικών από τη δεκαετία του '70 μέχρι σήμερα.

Οι Υπεύθυνοι Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης του Λεκανοπεδίου Αττικής, Κυκλάδων, Αργολίδας, Δωδεκανήσων

Με μεγάλη επιτυχία έγινε το Σαββατοκύριακο 28-29 Απριλίου 2001 η εκδρομή του Παραρτήματος στη Δημητσάνα και το Φαράγγι του Βουραϊκού. Οι τυχεροί απόλαυσαν μοναδικές ομορφιές της ελληνικής φύσης πήραν ιδέες για εκπαιδευτικές επισκέψεις επιμορφώθηκαν, διασκέδασαν και.. γυμνάστηκαν μέσα από ένα υπέροχο και ακριβέστατο πρόγραμμα, που είχε ετοιμάσει ο Κυριάκος Λεμπέσης

Η πρώτη στάση ήταν στη Δημητσάνα στο μοναδικό Μουσείο Υδροκίνησης Εκεί είδαμε πώς λειτουργούσαν νεροτριβές νερόμυλοι, βυρσοδεψεία, ρακοκάζα και μπαρουτόμυλοι. Εκεί νιώσαμε πράγματι πώς ο άνθρωπος αλλοτινών καιρών εξαρτιόταν από τη φύση, την εκμεταλλευόταν, χωρίς όμως και να την εξαντλεί Κατεβήκαμε ως το Λούσιο ποταμό και αγναντέψαμε την κοιλάδα του, με τη Μονή Φιλοσόφου ως τα φουγάρα της ΔΕΗ στη Μεγ/λη και επισκεφτήκαμε το σπίτι του Κολοκοτρώνη, που έχει γίνει μικρό μουσείο. Καταλύσαμε σε δύο ξενοδοχεία της Κλειτορίας (οι άτακτοι στο μικρότερο!). Το βραδινό φαγητό ήταν στο Πλανητέρο, στις πηγές του Αροάνιου ποταμού, στους πρόποδες του Χελμού. Επειδή όμως ήταν νύχτα, κατά γενική απαίτηση επανήλθαμε το πρωί για να θαυμάσουμε τα πλατάνια, τις πηγές και τα

πεστροφεία Συνεχίσαμε στα περίφημα Σπήλαια των Λιμνών, όπου δυστυχώς λόγω της ανομβρίας πολλές λίμνες είχαν εξαφανιστεί!

Μετά τις απαραίτητες προμήθειες στα Καλάβρυτα ακολούθησε το «κυρίως πιάτο»: η κατάβαση του Βουραϊκού με τα πόδια πάνω στη γραμμή του οδοντωτού. Από τα πρώτα 3 χλμ η διαδρομή σε συνέπαιρνα Ο απότομος βράχος από πάνω, η θορυβώδης ρεματιά από κάτω και τα αμέτρητα πουλιά που ακούγονται σε μαγεύουν, αλλά οι... επαγγελματίες πεζοπόροι δεν σ' αφήνουν ν' ανασάνεις φωνάζουν «γρήγορα, μη μας στριμώξει πουθενά το τρένο». Στη Ζαχλωρού κάνουμε μικρή στάση για... διαπραγματεύσεις με το σταθμάρχη για εισιτήρια. Στα επόμενα 6χλμ ως τα Νιάματα ξεχώρισε η...ήρα απ' τοςτάρι. Άλλοι τράβηξαν μπροστά με γρήγορο ρυθμό, άλλα ακολουθούσαν αργά,άλλοι δεν σταματούσαν να βγάζουν φωτογραφίες Υπερκατανάλωση στα φιλμ...Βράχοι, δέντρα, αγριολούλουδα, τα νερά που σχημάτιζαν κάπου-κάπουκαταρράκτες τα τούνελ, τα αμέτρητα σιδερένια και ξύλινα γεφύρια, ως και τα χιλιόμετρικά σημάδια φωτογραφήθηκαν κατά κόρον. Ήταν όμως και μια προσωπική δοκιμασία του καθενός δεν περπατάμε και κάθε μέρα 15 χλμ!

Στα Νιάματα ήταν η ώρα της ... κρίσης! Μόνο 20 θα συνέχιζαν με τον οδοντωτό για τα υπόλοιπα 5χλμ,οι άλλα έπρεπε να συνεχίσουν με τα...πόδια! Όμως τέλος καλό, όλα καλά Το φαγητό στο Διακοφτό και ο καφές στην Κόρινθο μας συνέφεραν τόσο, ώστε να ζητάμε κι άλλη εκδρομή και μάλιστα σύντομα! Έπεσε μάλιστα και η ιδέα: Βάλια Κάλντα!

Αχιλλέας
Μανδρίκας

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η συζήτηση-τρογγυλό τραπέζι, που οργάνωσε το Παράρτημα μας σε συνεργασία με τους υπεύθυνους Π.Ε. της Β' Αθήνας Γ. Κούσουλα και Σ. Περδικάρη τη Δευτέρα 30/4/2001 στο 15° Δημοτικό Σχολείο Αμαρουσίου. Η αξιόλογη συμμετοχή των συναδέλφων παρά το δύσκολο της ημέρας (παραμονή Πρωτομαγιάς γαρ...), ο όμορφος και άνετος χώρος, η καλή οργάνωση εκ μέρους των υπευθύνων, οι εμπειριστατωμένες εισηγήσεις των προσκεκλημένων και οι γλαφυρές παρουσιάσεις των συναδέλφων, συνέβαλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης.

Ο κ. Δημ. Ελευθερίου, δασολόγος, μίλησε για τα περιαστικά δάση, για τους Εθνικούς Δρυμούς και για τις προσπάθειες δημιουργίας ξενώνων οικολογικού τουρισμού. Ο κ. Απ. Άνδρου, δασολόγος και νυν δασάρχης Πειραιά, μίλησε για τις αιτίες των δασικών πυρκαγιών, για τους τρόπους διαχείρισης των καμένων περιοχών, καθώς και για τα μέτρα δασοπροστασίας και δασοπυρόσβεσης κυρίως στην Πάρνηθα.

Η καθηγήτρια του 1^{ου} Γυμνασίου Πεύκης κ. Λούκια Ρικάκη περιέγραψε με ποιητικό τρόπο το σχετικό πρόγραμμα που έκανε με την περιβαλλοντική ομάδα του σχολείου της, καθώς και το κέρδος των μαθητών, γνωστικό, συναισθηματικό και ηθικό. Τέλος, η δασκάλα του 9^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αγ. Παρασκευής κ. Αθηνά Χαλκιαδάκη παρουσίασε την ποικιλία των τρόπων προσέγγισης με τους οποίους δούλεψε το ίδιο θέμα, δείχνοντας ότι τα μικρά παιδιά δεν υστερούν καθόλου σε εκφραστικούς τρόπους.

Οι παρόντες συνάδελφοι έκαναν ερωτήσεις στους εισηγητές, διαφώνησαν στα μέτρα, συμφώνησαν όμως στην ανάγκη προστασίας των περιαστικών δασών. Πολλοί μάλιστα ενθουσιάστηκαν μαθαίνοντας την ύπαρξη της ΠΕΕΚΠΕ και έγιναν νέα μέλη μας.

Π.Ε.Ε.Κ.Π.Ε.

Πανελλήνια Ένωση Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου 2001
Αρ. Πρωτοκόλλου 21

Προς ΥΠΕΠΘ

Υπόψη: κου Υπουργού
κου Υφυπουργού
κκ. Γεν. και Ειδ. Γραμματέα
κ.κ. Διευθυντών Σπουδών
Κοινοποίηση προς
ΚΠΕ όλης της χώρας
Υπευθύνους ΠΕ.
Περιοδικό ΠΕΕΚΠΕ
Παραρτήματα ΠΕΕΚΠΕ
ΟΛΜΕ-ΔΟΕ

ΘΕΜΑ: «Εκτιμήσεις και προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Πανελληνίας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Εκπαίδευση»

Κύριε Υπουργέ,

Μετά την έκδοση της Υπουργικής Απόφασης Γ2 456&31-8-2Q01 περί αποσπάσεων εκπαιδευτικών στα ΚΠΕ, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης μας έγινε αποδέκτης γραπτών ή προφορικών διαμαρτυριών και παραπόνων εκπαιδευτικών μελών της Ένωσης μας που πιστεύουν ότι αδικήθηκαν από την Απόφαση αυτή (Γερογιάννης Γκορίλας Ζούπανος Ιωαννίδης Καβόγλη, Καλαηζίδης Κουρομιχάκης, Μάναλης Παπαγεωργίου, Τσολακοπούλου, Χονδράλης).

Ο Πρόεδρος της Ένωσης μας συνεκάλεσε έκτακτη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, το βράδυ της 10ης Σεπτεμβρίου 2001, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκε η παραπάνω Απόφαση και έγιναν 2. γενικότερες εκτιμήσεις για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Ύστερα από ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. σας γνωστοποιούμε τ 3. παρακάτω εκτιμήσεις και προτάσεις μας τόσο ως προς το θέμα τ 4. αποσπάσεων εκπαιδευτικών στα ΚΠΕ όσο και ως προς άλλα σημαντ 4. ζητήματα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

A. Το ΔΣ της ΠΕΕΚΠΕ εκφράζει τη μεγάλη ικανοποίηση του: διότι η ΥΑ Γ2 456&31-8-01 ικανοποιεί συνθετικά τις ανάγκες 6. στελέχωσης των ΚΠΕ στη συντριπτική πλειοψηφία τ 7. περιπτώσεων (όπως άλλωστε κατεγράφη και στην προηγηθείσα τ 7. συνεδρίασης του ΔΣ. υπηρεσιακή συνάντηση των Υπευθύνων των ΚΓ όλης της χώρας).

2. Διότι με την απόφαση αυτή επελέγησαν ως Υπεύθυνοι και Αναπληρωτές Υπευθύνου στο ΚΠΕ Σπετσών για πρώτη φορά μέλη τ 7. παιδαγωγικής του ομάδας όπως προβλέπει η δημοσιευμένη σε ΦΕΚ ιδρυτική Υπουργική Απόφαση, που δεν είχε εφαρμοσθεί την προηγούμενη τριετία

3. Διότι συντελέστηκε αύξηση, στο ποσοστό των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στο σύνολο των εκπαιδευτικών των ΚΠΕ.

4. Επειδή με παράλληλες Υπουργικές Αποφάσεις επεκτάθηκε σε επτά (7) ο αριθμός των μελών των παιδαγωγικών ομάδων όλων των ΚΠΕ, και ανεξαρτητοποιήθηκε θεσμικά το ΚΠΕ Ακρατος

5. Επειδή επιτέλους έγινε το ιστορικό βήμα της πιλοτικής εφαρμογής της ζώνης καινοτομικών δραστηριοτήτων στο Δημοτικό και Γυμνάσιο.

6. Επειδή, σύμφωνα με το ανακοινωθέν Τεχνικό Δελτίο Μέτρου 2.6 του 2ου ΕΠΕΑΕΚ, το ΥΠΕΠΘ αποφάσισε γενναία χρηματοδότηση πολλών έργων της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης από το Γ' ΚΠΣ. Εκτιμούμε ιδιαίτερα το ότι ορίζονται ως τελικοί δικαιούχοι τα Σχολεία, τα ΚΠΕ και οι τοπικές Δ/σεις Εκπ/σης

B. Το ΔΣ. της ΠΕΕΚΠΕ παρακαλεί το ΥΠΕΠΘ να εξετάσει τις διαμαρτυρίες και τα παράπονα όλων των συναδέλφων που θεωρούν ότι αδικούνται από την Απόφαση απόσπασης εκπαιδευτικών στα ΚΠΕ, εξαντλώντας όλα τα περιθώρια των νόμιμων δημοκρατικών διαδικασιών. Διευκρινίζουμε βεβαίως ότι σεβόμεθα και εκτιμούμε όλους τους συναδέλφους και το έργο τους τόσο στην εκπαίδευση γενικά όσο και στην Π.Ε. ειδικότερα και ότι δεν επιθυμούμε να εμπλακούμε σε προσωπικές αντιδικίες όπου υπάρχει πιθανότητα να εμφιλοχωρήσουν στοιχεία εγωκεντρικών υπερεκτιμήσεων. Σε κάθε περίπτωση την αντικειμενική εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας η οποία πρέπει να διέπει το εκπαιδευτικό μας σύστημα σε όλα τα επίπεδα του. Το ΔΣ θεωρεί ότι για την επιλογή εκπαιδευτικών της παιδαγωγικής ομάδας των ΚΙ ΙΕ πρέπει να λαμβάνονται υπόψη: 1. Τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων (συνεκτιμώμενα) 2. Οι ανάγκες διεπιστημονικής στελέχωσης των ομάδων 3. Οι ανάγκες πολυεπίπεδης εσωτερικής και εξωτερικής συνεργατικής δυναμικής των ομάδων 4. Τα δειγμάτα γραφής που έχουν δώσει στην πράξη α υποψήφιοι και η συνολική εμπειρία που έχει αποκτήσει η Διοίκηση από τα ΚΠΕ.

Θεωρούμε ότι θα είναι ιδιαίτερα θετική η θεσμοθέτηση από το ΥΠΕΠΘ της συμμετοχής εκπροσώπου του ΔΣ της ΠΕΕΚΠΕ στις διαδικασίες επιλογής στελεχών ΠΕ, όπως από καιρό έχουμε ζητήσει Γ. Το ΔΣ. της ΠΕΕΚΠΕ ζητά την πραγματοποίηση συναντήσεων με Σας και με υπηρεσιακά στελέχη, που εσείς θα ορίσετε, προκειμένου να συζητήσουμε τόσο γύρω από τα παραπάνω θέματα όσο και γύρω από άλλα σημαντικά θέματα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης όπως:

1. Η συγκρότηση (συντονιστικού οργάνου ΠΕ.

Το σταμάτημα των Προγραμμάτων «μαϊμούδων» στα Σχολεία για συμπλήρωση ωραρίου ή υπερωριών.

Η αξιολόγηση των Προγραμμάτων *ΥΙΕ*. και η ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Ο επαναπροσδιορισμός και η αναβάθμιση του ρόλου των τοπικών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης

5. Η συγκρότηση διαχειριστικών επιτροπών σε κάθε ΚΠΕ.

Η νομοθετική ρύθμιση της αποζημίωσης για εργασία τα Σαββατοκύριακα και τα απογεύματα.

Η ουσιαστική συμμετοχή των θεσμοθετημένων οργάνων ΠΕ του ΥΠΕΠΘ (ΚΠΕ και Υπευθύνων) στην υλοποίηση των πράξεων του Μέτρου 2.6 του 2^{ου} ΕΠΕΑΕΚ και στη ζώνη καινοτομικών δραστηριοτήτων όπου αυτή αφορά προγράμματα ΠΕ.

8. Οι δυνατότητες συμμετοχής της ΠΕΕΚΠΕ σε έργα του 3ου ΚΠΣ.

9. Άλλα θέματα

Άλλωστε, πιστεύουμε, ότι ήδη έχει καταγραφεί η θετική συμβολή μας στις συσκέψεις με υπηρεσιακά στελέχη για θέματα ΠΕ, όπου μας προσεκάλεσε κατά την περσινή σχολική χρονιά ο Υφυπουργός κος Φίλιππος Πετσάλνικος αλλά και της συζητήσεις μας με το Γενικό και Ειδικό Γραμματέα και τους Διευθυντές Σπουδών.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Γ. Γραμματέας
Νίκος Στεφανόπουλος

Ο Πρόεδρος
Γιώργος Φαραγγιάκης

**Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ
ΣΤΑ ΚΥΚΛΑΔΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ, ΛΥΚΕΙΑ ΚΑΙ
Τ.Ε.Ε.**

Μαρία - Γεωργία ΣΠΑΡΤΙΝΟΥ
Δρ. Βιολόγος
Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δ.Ε
Κυκλάδων

Φτάνοντας στο τέλος και αυτό το σχολικό έτος 2000-2001, η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε) καταγράφει τις προσπάθειες της χρονιάς και μοιράζεται μαζί σας μερικές από τις σημαντικότερες στιγμές της δράσης της στα Κυκλαδικά σχολεία Δευτεροβάθμιας

Εκπαίδευσης.

Με εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των συμμαθητών τους και της ευρύτερης κοινωνίας για θέματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, φυσικών πόρων κ.ά. άρχισαν το Σεπτέμβριο τις δραστηριότητες τους αρκετές ομάδες Π.Ε, όπως αυτές των Γυμνασίων Θήρας, Εμπορείου και Ίου. Οι Κυκλάδες ανταποκρίθηκαν έτσι στο κάλεσμα των Υπουργείων Παιδείας και Χωροταξίας για την " *Ημερα Χωρίς Αυτοκίνητο*" στις 22 Σεπτεμβρίου 2000. Η χρονιά κύλησε με οργάνωση 39 προγραμμάτων Π.Ε και 18 προγραμμάτων Πολιτιστικής Θεματολογίας, επισκέψεις στα Κ.Π.Ε Αργυρούπολης, Σπετσών, Νάουσας και Θέρμου, πραγματοποίηση εκπαιδευτικών επισκέψεων στην Αθήνα, Ήπειρο και Μυτιλήνη, σεμινάρια και ενημερωτικές συναντήσεις. Τη μοναδική εμπειρία της Κυπριακής φιλοξενίας απόλαυσε η περιβαλλοντική ομάδα του Γυμνασίου Θήρας, συμμετέχοντας στη συνάντηση του δικτύου Π.Ε " *Χρυσοπράσινο Φύλλο*", ενός από τα δίκτυα του Κ.Π.Ε Αργυρούπολης. Στις 16 - 19 Μαρτίου η Κυκλαδική αποστολή επισκέφτηκε την Κύπρο με χορηγία του Υπουργείου Αιγαίου. Εκπαιδευτικοί και μαθητές της ομάδας μας επέστρεψαν με τις καλύτερες των εντυπώσεων, πλουσιότεροι σε εμπειρίες, γνώσεις και συναισθήματα για το νησί της Αφροδίτης. Σε όλους κυριαρχούσε εντονότερη η σκέψη και η επιθυμία να οργανώσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την υποδοχή της Κυπριακής αποστολής, 4 - 8 Μαΐου στην Σαντορίνη. Στα πλαίσια της συνάντησης αυτής η ομάδα του Γυμνασίου Αγλαντζιάς της Λευκωσίας γνώρισε τις φυσικές ομορφιές, τον πολιτισμικό πλούτο αλλά και τα περιβαλλοντικά προβλήματα της Σαντορίνης με ξεναγήσεις και επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, τοπικούς φορείς κ.λπ, και αντάλλαξε σκέψεις και απόψεις με τους Κυκλαδίτες φίλους που πλέον είχαν αποκτήσει. Παρακολούθησε επίσης παρουσίαση από την υπογράφοσα μικροδιαφανιών με θέμα "*Η Φύση και ο Πολιτισμός των Κυκλάδων*" που έχουμε δημιουργήσει στο τμήμα Π.Ε. Την Κυριακή 6 Μαΐου, στο Μπελλώνειο

Πολιτιστικό Κέντρο οι δύο ομάδες τραγούδησαν, χόρεψαν και παρουσίασαν τα αποτελέσματα των εργασιών του διετούς προγράμματος τους, "*Η Σαντορίνη Φτιαγμένη από το Καλύτερο και το Χειρότερο*" και "*Παλιά και Νέα Αγλαντζιά*". Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους μεταξύ άλλων, ο Αντιδήμαρχος Θήρας κ. Χ. Δαρζέντας, ο Προϊστάμενος της Δ/σης Δευτ/θμιας Εκπ/σης Κυκλάδων κ. Χ. Σαραντινός και ο Αν. Προϊστάμενος του 3^{ου} Γραφείου Δ.Ε κ. Χ. Μηνδρινός.

Στην όμορφη Σαντορίνη συναντήθηκαν φέτος με τη λήξη των προγραμμάτων οι Περιβαλλοντικές Ομάδες των σχολείων μας, 3 - 5 Μαΐου 2001, στο τριήμερο "*Ανιχνεύοντας το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό των Κυκλάδων*". Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε με τη χορηγία του Δήμου Θήρας στο Συνεδριακό Κέντρο του Ιδρύματος "Πέτρος Μ. Νομικός" σε συνδιοργάνωση του Τμήματος Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κυκλάδων, του 3^{ου} Γραφείου Δ.Ε και του Δήμου Θήρας. Συμμετείχαν σχολεία από τα νησιά Θήρας, Ανάφης, Ίου, Νάξου, Πάρου, Αντιπάρου, Σερίφου, Άνδρου, Σύρου και Τήνου. Παρουσιάστηκαν οι εργασίες με παράλληλη έκθεση σχετικού υλικού τριάντα δύο ομάδων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και τεσσάρων ομάδων Αγωγής Υγείας από 26 σχολεία των Κυκλάδων.

Ποικίλα τα θέματα που είχαν διαπραγματευθεί οι μαθητές, με κυρίαρχο αυτό του νερού που απασχόλησε 8 από τις 39 ομάδες που εργάστηκαν φέτος. Έναρξη των παρουσιάσεων έγινε με το "*Μουσικό Καλωσόρισμα από τη Σαντορίνη, στη Σαντορίνη για τη Σαντορίνη*" από τη μουσική ομάδα του Γυμνασίου

Τα παιδιά των περιβαλλοντικών ομάδων σε δράση!

Εμπορείου Θήρας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε το δρώμενο της Κοκκινোসκουφίτσας στα Αγγλικά, με θέμα "*Περιβαλλοντικά Μηνύματα μέσω Θεατρικής Πράξης*" που παρουσίασε η Π.Ο του ίδιου Γυμνασίου. Στην εκδήλωση κέρδισε θερμό χειροκρότημα και η Περιβαλλοντική Ομάδα του Δημοτικού Σχολείου Καρτεράδου Θήρας με θέμα "*Από το Αμπέλι στο Βαρέλι*", αντιπροσωπεύοντας τις ομάδες Π.Ε Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κυκλάδων. Την παρουσίαση τίμησαν με την παρουσία τους ο Αντιδήμαρχος Θήρας κ. Χ. Δαρζέντας, ο Πρόεδρος του δημοτικού Συμβουλίου Θήρας κ. Ν. Ζώρζος, ο Αν. Προϊστάμενος του 3^{ου} Γραφείου Δ.Ε κ. Χ. Μηνδρινός, η Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την Π.Ε κ. Δ. Σπυροπούλου και πλήθος άλλοι. Το όλο τριήμερο έκλεισε με συναυλία του Μουσικού Συγκροτήματος Ενιαίου Λυκείου Θήρας στο Μπελλώνειο Πολιτιστικό Κέντρο και σύντομη ξενάγηση στη Θήρα. Με την ολοκλήρωση ενός ακόμη διετούς προγράμματος Π.Ε με θέμα "*Κέδροι και Αμμοθίνες στο Αλυκό Νάξου*" - ενταγμένου στο πρόγραμμα "*Υιοθετώ και Προστατεύω*" της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς

3η ΠΑΓΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

- οργανώθηκε μία ακόμη εκδήλωση από την περιβαλλοντική ομάδα του Γυμνασίου Βίβλου σε συνεργασία με το τμήμα Π.Ε Δευτ/θμιας Εκπ/σης Κυκλάδων. Την Κυριακή 13 Μαΐου, στην αίθουσα του κ. Λαγογιάννη Αντώνη στη Βίβλο, παρουσία του Επαρχου Νάξου κ. Β. Κορρέ, του Δημάρχου κ. Β. Κόκκοτα, του Προϊστάμενου του 2^{ου} Γραφείου Δ.Ε κ. Ε. Ισπανόπουλο και πολλών άλλων, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί του προγράμματος παρουσίασαν την πολύ ενδιαφέρουσα και επιμελημένη εργασία τους για τους κέδρους και τις αμμοθίνες του Αλυκού, τη σημαντική αυτή φυσική κληρονομιά της Νάξου. Την όλη εκδήλωση πλαισίωσαν με εισηγήσεις τους οι καθηγητές, του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Τάσος Λεγάκης και κ. Μαρία Θεσσαλού. Οι πολύ ενδιαφέρουσες ομιλίες τους με θέμα: **"Φυσικό περιβάλλον των Ελληνικών νησιών, συνδυάζοντας τη διατήρηση με την ανάπτυξη"** και **"Γνωριμία με τη θαλάσσια ζωή του Αιγαίου"** προσέλκυσαν το ενδιαφέρον του κοινού που συνέβαλε σε γόνιμο προβληματισμό και διάλογο. Με συμβολική τοποθέτηση στο Αλυκό, ενημερωτικών πινακίδων που φιλοτέχνησαν οι μαθητές και με έκδοση ενός καλαίσθητου ενημερωτικού φυλλαδίου που διένειμαν στο κοινό έκλεισε όλη αυτή η δραστηριοποίηση των μικρών ερευνητών της Βίβλου. Ελπίζουμε ότι και του χρόνου όλοι μαζί - εκπ/κή κοινότητα, Τ. Α. και τοπική κοινωνία - θα καταφέρουμε να προσφέρουμε στους μαθητές των νησιών μας περισσότερες και σημαντικότερες ευκαιρίες για περιβαλλοντική ενημέρωση και δράση.

**Μαρία - Γεωργία
ΣΠΑΡΤΙΝΟΥ
Δρ. Βιολόγος
Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης Δ.Ε Κυκλάδων**

Μια μεγάλη γιορτή για το περιβάλλον πραγματοποιήθηκε και ήμαστε όλοι εκεί! 150 μαθητές Δημοτικών Σχολείων και 120 περίπου εκπαιδευτικοί, που συναντήθηκαν στο όμορφο νησί της Μήλου στις 11/12/13 Μαΐου.

Η εκδήλωση άρχισε με τους χαιρετισμούς και τις παρουσιάσεις των μαθητών της Μήλου που μας ξενάγησαν στο νησί τους και τις εργασίες τους.

Τα πόστερς - εργασίες των 70 προγραμμάτων από τα 24 νησιά των Κυκλάδων γοήτευσαν κάθε επισκέπτη με θέματα από το τοπικό περιβάλλον των νησιών και με αναφορές στην παράδοση, την ιστορία και τον πολιτισμό των Κυκλάδων. Οικολογικές οργανώσεις, προγράμματα για τη θάλασσα, προγράμματα του Δικτύου "Ο Ναυτίλος ταξιδεύει..." Όπως και οι παρουσιάσεις των ειδικών σχολείων ή των ειδικών τάξεων κατείχαν μια ξεχωριστή θέση. Το πρωί του Σαββάτου μαθητές και εκπαιδευτικοί γεύτηκαν τη χαρά της δημιουργίας και της επικοινωνίας μέσα από τα εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν με θέματα τη θεατρική, μουσειακή και λογοτεχνική προσέγγιση της περιβ/κής εκπ/σης, το σχέδιο εκπ/κής δράσης στο σχολείο, την ανακύκλωση, το παραδοσιακό παιχνίδι και τα εργαστήρια αξιολόγησης προγραμμάτων.

Ακολούθησαν επισκέψεις στο φυσικό και τεχνικό τοπίο των ορυχείων και τους χώρους αποκατάστασης φυσικού τοπίου και η μέρα έκλεισε με την επίσκεψη στο Δ. Σχολείο Πολλωνίων, παρουσίαση του προγράμματος του συγκεκριμένου σχολείου, απονομή επαίνων, χορούς, μουσική σε συνδιασμό με τοπικές γεύσεις.

Η συνάντηση ολοκληρώθηκε με την ξενάγηση όλων μας στο νησί της Μήλου.

Η προσδοκία της επικοινωνίας, της ανταλλαγής απόψεων και προβληματισμού, η χαρά της δημιουργίας και της επαφής των νησιών σε συνδυασμό με την απλόχερη φιλοξενία των Μηλιών έκανε αυτή την Τρίτη σε σειρά συνάντηση - μετά τις συναντήσεις στην Τήνο και τη Μύκονο να ανταποκριθεί στις προσδοκίες όλων μας.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη του Δήμου Μήλου, της Εταιρείας Α.Ε.Ε. Αργυρ/των και Βαρυτίνης, του Ιερού Ιδρύματος Ευαγγελιστρίας Τήνου, της Στέγης Ευγηρίας του ΠΠΕΤ, της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Κυκλάδων, των ΟΤΑ Τήνου, του Δ. Σίφνου, και ά.

Την εκδήλωση διοργάνωσε το Τμήμα Περ/κής Εκπ/σης της Δ/σης Α/θμιας Εκπ/σης Ν. Κυκλάδων σε συνεργασία με το 4^ο Γραφείο Α/θμιας Εκπ/σης της Μήλου. Συντονιστές της εκδήλωσης ήταν ο Προϊστάμενος της Δ/σης κ.κ. Λουκάς Τσούκος, ο Προϊστάμενος του 4^{ου} Γραφείου κ Γιώργος Κουμαντάκης και η Υπεύθυνη Π. Ε. Ν Κυκλάδων Α/θμιας Εκπ/σης Στ. Τζιάφα με πολύτιμους συνεργάτες τους Διευθυντές και εκπ/κούς των επιμέρους σχολείων.

**Στέλλα Τζιάφα
Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Α/θμιας Εκπ/σης
Κυκλάδων**

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Α. Ε.
ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε.
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Σας προσκαλούμε στην **Ημερίδα** που διοργανώνει ο Τομέας Φυσικών Επιστημών, Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος (Διδακτική των Φυσικών Επιστημών) του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Παράρτημα Αττικής της Πανελληνίας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση που **θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 24 Νοεμβρίου 2001, ώρα 9:00 έως 3:30 στην αίθουσα Δρακοπούλου του Πανεπιστημίου Αθηνών** (κεντρικό κτίριο επί της οδού Πανεπιστημίου 30) **με θέμα:**

«Διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών και Περιβαλλοντική Εκπαίδευση»

Παναγιώτης Β. Κόκκοτας

Καθηγητής Διδακτικής Φυσικών Επιστημών του Παν. Αθηνών

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ
ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΔΡΥΜΟ ΠΙΝΔΟΥ (ΒΑΛΙΑ ΚΑΛΝΤΑ)
Το κάλεσμά της άγριας φύσης... στη «ζεστή κοιλάδα»

Η ΠΕΕΚΠΕ δεν μπορεί να αντισταθεί σ' ένα τέτοιο... αισθησιακό κάλεσμα και διοργανώνει τριήμερη εξόρμηση στην καρδιά του Δρυμού στις **19,20,21 Οκτωβρίου 2001**. Θα γνωρίσουμε την πλούσια χλωρίδα και πανίδα της περιοχής, μιας από τις τελευταίες στοργικές αγκαλιές για το λύκο, την αρκούδα, το ζαρκάδι και το αγριόγιδο, μέσα στα μαγευτικά φθινοπωρινά χρώματα της Πίνδου! Αναχώρηση την **Παρασκευή 19 Οκτωβρίου στις 15.00** από το σήμα της Ολυμπιακής στη Λ. Βουλιαγμένης (διασταύρωση με Λ. Αλίμου) και στις **15.45** από τη διασταύρωση του «τροχονόμου» στην Κηφισιά. Άφιξη στα Γρεβενά και αναχώρηση για τους ξενώνες στα χωριά Κοσμάτι και Τρίκωμο, σε νεόκτιστους ξενώνες, που διαθέτουν αίθουσα με τζάκι και εστιατόριο με τοπικές νοστιμιές.

Το Σάββατο 20 Οκτωβρίου, μετά το πρωινό, ξεκινάμε στις 9.00 με τζιπ για τον Εθνικό Δρυμό της Πίνδου. Πεζοπορία δύο (2) ωρών προς το **Αρκουδόρεμα** (την «καρδιά» του Δρυμού) πάνω στο διεθνές οικολογικό μονοπάτι Ε6. Φαγητό μέσα στο δάσος. Αναχώρηση για το χωριό Περιβόλι για καφέ. Το βράδυ θα γίνει προβολή διαφανειών για τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής στους ξενώνες. Την **Κυριακή 21 Οκτωβρίου**, μετά το πρωινό, αναχωρούμε με το λεωφορείο για το **καταφύγιο της αρκούδας**. Πεζοπορία τριών (3) περίπου ωρών σε ένα από τα οικολογικά μονοπάτια μέσα σε εκπληκτικό δασικό περιβάλλον. Επιστροφή με το λεωφορείο στο χωριό Κρανιά για φαγητό σε ταβέρνα. Αναχώρηση για Αθήνα. Άφιξη αργά το βράδυ.

Τιμή συμμετοχής: 40.000 δρχ το άτομο και περιλαμβάνει:

- ☺ **2 ημέρες πρόγραμμα από συνοδούς και τοπικούς ξεναγούς**
- ☺ **2 διανυκτερεύσεις (δίκλινο, τρίκλινο, τετράκλινο) με πρωινό**
- ☺ **2 γεύματα (1 στο δάσος και 1 σε ταβέρνα)**
- ☺ **όλες τις μετακινήσεις με τζιπ (2^η μέρα) & τζιπ συνοδείας (για λόγους ασφαλείας-3^η μέρα)**
- ☺ **πληροφοριακό υλικό**

Δηλώσεις συμμετοχής (με προκαταβολή 20.000 δρχ) **μέχρι 5/10/2001**.

Οι θέσεις είναι περιορισμένες (ένα λεωφορείο) και το ενδιαφέρον ιδιαίτερα αυξημένο. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας (ημερομηνία ταχυδρομικής επιταγής). Οι ταχυδρομικές επιταγές θα γίνονται δεκτές από τον ταμία του Παραρτήματος Κυριάκο Λεμπέση Μιαούλη 6 Αργυρούπολη 16451, τηλ. 0945-898564. Πληροφορίες: Νικ. Στεφανόπουλος τηλ. 9959251 και Αχιλ. Μανδρίκας τηλ. 097-2818793.

Από τη Δ. Ε. του Παραρτήματος Αττικής

Οι επιστολές που λάβαμε και δημοσιεύουμε είναι από μέλη του Παραρτήματος Αττικής, που παρακολούθησαν τα Θερινά Σχολεία της ΠΕΕΚΠΕ.

ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΠΕ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η λειτουργία του «Θερινού Σχολείου» στο Κ.Π.Ε. Μουζακίου Καρδίτσας, που διοργάνωσε η ΠΕΕΚΠΕ.

Από το μεσημέρι του Σαββάτου 30 Ιουνίου που φτάσαμε στο Μουζάκι μέχρι και την Τετάρτη 4 Ιουλίου όλα τα μέλη της παιδαγωγικής ομάδας του Κ.Π.Ε. ήταν παρόντα και στάθηκαν δίπλα μας άριστοι οικοδεσπότες, φίλοι, ξεναγοί, σύμβουλοι και συμπαραστάτες. Κατά τη διάρκεια της γνωριμίας είδαμε ότι είχαμε πολλά κοινά μεταξύ μας (ενδιαφέροντα, ανησυχίες, προβληματισμούς). Κυρίως όμως μας συνέδεε το κοινό ενδιαφέρον για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και το πώς αυτή μπορεί να εφαρμοστεί με επιτυχία στα σχολεία της Α/θμιας ή της Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Στο Μουζάκι συναντηθήκαμε εκπαιδευτικοί απ' όλη την Ελλάδα (Ορεσιτιάδα, Αλεξανδρούπολη, Καβάλα, Θεσσαλονίκη, Βόλο, Αθήνα, Κρήτη κ.λ.π.) άλλοι της Α/θμιας και άλλοι της Β/θμιας Εκπ/σης. Οι περισσότεροι απ' ό,τι είπαν δεν είχαν μεγάλη εμπειρία και έρχονταν για πρώτη φορά σε επαφή με σεμινάριο Π.Ε. και δεν είχαν εφαρμόσει στο σχολείο τους κάτι τέτοιο. Ξεναγηθήκαμε στους χώρους του Κέντρου και είδαμε ότι είναι αρκετά εξοπλισμένο για να σχεδιάζει και να υλοποιεί προγράμματα Π.Ε. για τα σχολεία της περιοχής.

Γνωρίσαμε επίσης το καταπληκτικό φυσικό τοπίο γύρω από τη Λίμνη Πλαστήρα και γίναμε εμείς «παιδιά» που έκαναν πρόγραμμα Π.Ε. στο πεδίο μελέτης. Επισκεφθήκαμε την Πόρτα Παναγιά, παλιά βυζαντινή εκκλησία, το Βοτανικό Κήπο Νεοχωρίου, το Υδροηλεκτρικό εργοστάσιο Ταυρωπού της ΔΕΗ, το φράγμα Ταυρωπού, το Αισθητικό Δάσος Γ. Καραϊσκάκη, παραδοσιακό νερόμυλο και νεροτριβή και το μοναστήρι της Παναγιάς Πελεκητής. Ιδιαίτερο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον παρουσίαζε ο ποταμός Πάμισος και η σήραγγα του έργου της εκτροπής του Αχελώου. Ήταν μια πολύτιμη εμπειρία για όλους τους συμμετέχοντες και ειδικά για όσους δεν είχαν επισκεφθεί την περιοχή. Σίγουρα πρέπει να δώσουμε συγχαρητήρια στους εμπνευστές αυτού του προγράμματος και να ευχηθούμε τα Θερινά Σχολεία της ΠΕΕΚΠΕ να γίνουν ετήσιος θεσμός και μάλιστα σε περισσότερα μέρη της Ελλάδας.

Γιώργος Μπούρχας, δάσκαλος
1^ο Δημ. Σχολείο Αλίμου

ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΠΕ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Εμείς που βρεθήκαμε στο «Θερινό Σχολείο» του ΚΠΕ Καστοριάς μπορούμε να σας βεβαιώσουμε ότι είχε απόλυτη επιτυχία!

Φτάνοντας μας υποδέχθηκαν τα μέλη του ΚΠΕ με έτοιμο ζεστό καφέ σε μια επίσης πολύ ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα. Αμέσως μας έκαναν να νιώσουμε πως ήμασταν δικό τους άνθρωποι, που θα μας φιλοξενούσαν στο σπίτι τους! Οδηγηθήκαμε και τακτοποιηθήκαμε στον ξενώνα του ΚΠΕ στον Προφήτη Ηλία, ένα λοφίσκο όχι μακριά από το ΚΠΕ με ανεπανάληπτη θέα. Φτάνοντας από τα διάφορα μέρη της Ελλάδας (Κρήτη, Αλεξανδρούπολη, Θεσσαλονίκη, Αθήνα κ.α.) κουρασμένοι και λίγο... πεινασμένοι συναντηθήκαμε στο «Κροντήρι», όπου ενώσαμε για πρώτη φορά τα ...κροντήρια μας στην υγεία του Θερινού Σχολείου, που θα έμενε ανεξίτηλο στη μνήμη μας.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε την άλλη μέρα με θεωρία. Ο Υπεύθυνος του ΚΠΕ Καστοριάς και Πρόεδρος της ΠΕΕΚΠΕ Δυτ. Μακεδονίας Θ. Μαρδίρης μας ενημέρωσε θεωρητικά για το Θερινό Σχολείο μαζί με το αναπληρωτή Υπεύθυνο Ν. Αντωνίου. Τα μέλη της Π.Ο. του ΚΠΕ Α. Καζταρίδου και Α. Ανζέμη μας ενημέρωσαν για το φυσικό και ιστορικό τοπίο της Δυτ. Μακεδονίας καθώς και για τις δραστηριότητες του ΚΠΕ Καστοριάς. Μετά από άλλη εισήγηση του Θ. Μαρδίρη για τις αρχές και τη μεθοδολογία της Π.Ε. ακολούθησε συζήτηση.

Η πρώτη βόλτα στην Καστοριά έγινε το απόγευμα με βασικό στόχο να γνωρίσουμε την πόλη και τη διαδρομή της μέσα στην ιστορία. Η ξενάγηση της ημέρας έκλεισε με εικόνες της πόλης αλλά αυτή τη φορά μέσα από τη λίμνη: βαρκάδα με φεγγάρι και ψιλόβροχο! Δεν μας είχε ξανατύχει και δεν ξέρω αν η ζωή μας φέρει ξανά κοντά σε κάτι παρόμοιο!

Την επόμενη μέρα μετά από μια θεωρητική προσέγγιση της λίμνης μπήκαμε στο πεδίο δράσης. Χωρισμένοι σε τρεις ομάδες (Συκιές, Γουλιανοί και Καλαμοκανάδες) φτάσαμε στο πεδίο μελέτης της λίμνης με τα μέλη της ΠΟ του ΚΠΕ. Μετρήσαμε, πήραμε δείγματα, καταγράψαμε και κυρίως αντιληφθήκαμε τη λίμνη, τη φύση και τη ζωή της σε σχέση με τον άνθρωπο.

Ακολούθησε επίσκεψη στο Νεστόριο στο χώρο του River Party στον Αλιάκμονα. Εκεί έγιναν δραστηριότητες και εργαστήρια με το εξοπλισμό του ΚΠΕ. Είδαμε πώς δουλεύονται παρόμοια προγράμματα με παιδιά και παίξαμε ευχάριστα ως και το παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού!

Την επόμενη μέρα παρακολουθήσαμε εισήγηση του Σ. Παρασκευόπουλου με θέμα: «Οργάνωση προγράμματος Π.Ε. στο σχολείο» και οργανώσαμε οι ίδιοι κατά ομάδες τέτοια προγράμματα, τα οποία και παρουσιάσαμε. Το απόγευμα επισκεφθήκαμε το Λιμναίο Νεολιθικό Οικισμό στο Δισπηλιό και το Απολιθωμένο Δάσος στο Νόστιμο..

Συνεχίζεται στη σελ. 8

✍ ...Συνέχεια από τη σελ. 7 Επιστολές

Το τελευταίο βράδυ μόνο όσοι το έζησαν μπορούν να το περιγράψουν! Τα λόγια είναι πολύ φτωχά: τραγούδι, χορός, μαντινάδες, ποιήματα, γλυκό του κουταλιού, μέχρι και την ανατολή του ήλιου είδαμε!

Την τελευταία μέρα το πρωί (όχι και τόσο πρωί...) συναντηθήκαμε στο ΚΠΕ για να συζητήσουμε πριν αποχαιρετιστούμε θέματα παιδαγωγικού περιεχομένου και το θεσμικό πλαίσιο της Π.Ε.

Η γνώμη όλων ήταν ότι το Θερινό 'Σχολείο της ΠΕΕΚΠΕ πρέπει να ξαναγίνει. Οι εμπειρίες και η προσέγγιση της Π.Ε. απέκτησαν για μας άλλη διάσταση! Εμείς πάντως θα δηλώνουμε και πάλι Καστοριά! Γιατί η φιλοξενία και η ευγένεια των ανθρώπων από το ΚΠΕ Καστοριάς μας συνόδευε μέχρι που επιστρέψαμε στα σπίτια μας! Τους ευχαριστούμε θερμά για όλα!

Ελένη Ταγκάλου, Δασκάλα

16° Δημ. Σχολείο Αγ. Δημητρίου Αττικής

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ημερίδα με θέμα : **Κριτική Προσέγγιση στο Παιδαγωγικό Πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**

Η Α' Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αθηνών, το Παράρτημα Αττικής της Πανελληνίας Ένωσης Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε) και ομάδα εργασίας για το παιδαγωγικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Π.Ε.ΕΚ.Π.Ε σας προσκαλούν

στην ημερίδα που θα πραγματοποιηθεί στο 3° Τ.Ε.Ε Αθηνών, την Κυριακή 16 Δεκεμβρίου 2001 και ώρα 4.00 - 8.30 μ.μ.

Η ημερίδα θα έχει το χαρακτήρα της συνάντησης εργασίας και θα εξελιχθεί σε δυο στάδια :

* Κατά το πρώτο στάδιο θα γίνουν εισηγήσεις που θα αφορούν στο παιδαγωγικό πλαίσιο της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης..

* Κατά το δεύτερο στάδιο θα γίνουν εργαστήρια που θα έχουν το χαρακτήρα των συνομιλιών γύρω από τις εισηγήσεις και την ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τον "κοινωνικά κριτικό χαρακτήρα της παιδαγωγικής διαδικασίας σε σχέση με το αντικείμενο της.

Οι εκπαιδευτικοί που θα συμμετάσχουν στην ημερίδα μπορούν να παρουσιάσουν τις απόψεις τους τ παρουσίαση δε θα πρέπει να υπερβαίνει τα 8 λεπτά.

Όσοι εκπαιδευτικοί επιθυμούν να συμμετάσχουν ως ομιλητές στην ολομέλεια καλό θα ήταν να το δηλώσουν στη διοικούσα επιτροπή του Παραρτήματος Αττικής και να στείλουν μια μικρή περίληψη του περιεχομένου της παρουσίασης τους ώστε να φροντίσουμε για την οργάνωση του συνολικού προγράμματος της ημερίδας.

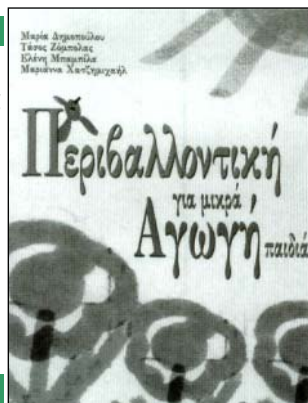
Εκδόσεις

(Τα βιβλία που παρουσιάζονται υπάρχουν στη δανειστική βιβλιοθήκη του Παραρτήματος Αττικής (πληρ. Α. Μανδρίκας τηλ. 9959251)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μ. Δημοπούλου- Τ.Ζόμπολας-Ελ. Μπαμπίλα-Μ. Χατζημιχαήλ

Πρόκειται για εκπαιδευτικό υλικό που προορίζεται ως βοηθητικό εργαλείο για όσους ασχολούνται με παιδιά προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σκοπός του είναι να πρόσφερα ιδέες για να προσεγγίσουν τα παιδιά τις πρώτες έννοιες του περιβάλλοντος. Οι γνώσεις και οι προτεινόμενες δραστηριότητες κινούνται στις θεματικές ενότητες ουρανό-ήλιος, άνθρωπος-σπίτι, γη-φύση. Η συγγραφή του έγινε από εκπαιδευτικούς και στηρίχθηκε στα πορίσματα και τις μεθόδους των νεότερων παιδαγωγικών και διδακτικών θεωριών, όπως επίσης και στις αρχές και τη μεθοδολογία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Ομαδικά παιδικά παιχνίδια

Το κυνήγι του κρυμμένου θησαυρού των παιχνιδιών

Σ. Κουρουζίδης Μ. Πολέμη Τοδούλου, Π. Κοσμίδης

Μια έκδοση του 3^{ου} Ενιαίου Λυκείου Αχαρνών και της Ευωνύμου Οικολογικής Βιβλιοθήκης.

Στις σελίδες του θα βρείτε τον κρυμμένο θησαυρό των παιχνιδιών σε μια σύγχρονη ζωή, που αλλάζει μέσα από ελληνικά λαϊκά παιχνίδια- και όχι μόνο - που αγκαλιάζουν τρεις γενιές ανθρώπων. Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο κατάλογος ονομασιών παιχνιδιών από βιβλιογραφική αναζήτηση και το απόσπασμα "Οι παλιοί συμμαθητές" από το βιβλίο του Λ. Παπαδόπουλου.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ

Σας ενημερώνουμε ότι ο συνάδελφος **Ανδρέας Σεληνιωτάκης** (τηλ.: 9953395, κιν.: 0944-27.19.19) έχει αναλάβει την εκτύπωση της εφημεριδούλας μας. Μπορεί να αναλάβει την εκτύπωση οποιουδήποτε εντύπου εσείς θέλετε. Ακόμα και μεταξοτυπίες σε στυλό, μπρελόκ, μπλούζες, καπέλα, ημερολόγια κ.ά.

Και πάντα σε συναδελφικές τιμές!!!

Επιμέλεια εντύπου: **Νίκος Στεφανόπουλος**